

певної сукупності знань щодо культури іноземної мови, яка вивчається, що допомагає у процесі іншомовного економічного спілкування. До прагматичної компетенції входять інформаційно-технологічні і самоосвітні складові. Інформаційно-технологічні складові базуються на вмінні здійснювати пошук, отримувати іншомовну професійно значущу інформацію з різних джерел, перекладати її з однієї знакової системи в іншу, оцінювати та передавати зміст. Розвиток самоосвітньої компетенції економіста часто зумовлений невеликим об'ємом часу, який відводиться на вивчення іноземної мови. Тому здатність отримувати та поповнювати знання у процесі самостійної пошукової та творчої діяльності в економічній сфері є важливою умовою неперервної самоосвіти спеціаліста з метою вдосконалення професійної діяльності. Адже самоосвіта – це процес засвоєння знань, умінь та навичок, поглиблення професійної та загальної культури, це процес розширення світогляду людини. Самоосвіта дає людині, всебічно розвиватися, працюючи над собою. Під час самостійної підготовки людина заповнює прогалини в духовному, культурному розвитку, долає обмеженість у своїх знаннях.

Сучасна вища освіта знаходиться на етапі вдосконалення та оптимізації методів і шляхів викладання іноземної мови, яка є складовою частиною для отримання якісних знань, що відповідають вимогам суспільства та держави.

УДК 378.016:811.111]:821.111-1

О.О. Шеїна

ВИКОРИСТАННЯ ПОЕЗІЇ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Під час читання віршів студент бачить свідоме використання лексики для передачі думки автора та знайомиться з різноманітними функціями мови. Використання поезії сприяє розвитку основних комунікативних умінь – читання, аудіювання, говоріння, причому останнє частіше всього відбувається у

формі обговорення змісту поетичного твору, котре здатне викликати справжню дискусію в групі, оскільки проблеми, що порушуються в поетичних творах, універсальні, мають життєвий характер, не завжди передбачають однозначне рішення. Таким чином, поезія сприяє навчанню основних видів мовленнєвої діяльності та дозволяє використовувати нешаблонні, творчі типи вправ. При цьому відбувається досягнення практичної цілі навчання.

Головне в праці кожного викладача – це прагнення того, щоб процес навчання перетворився з монотонного механічного відтворення матеріалу у творчий пошук. Значною мірою цьому сприяє робота з поетичними творами, які розвивають особистість, збагачують її духовний світ, розвивають чуйність до поетичного слова, тішать та дивують мелодійністю та яскравістю мови, вчать бачити красу людини та природи. Поезія дає імпульс творчій уяві студентів, вона має також величезний потенціал для емоційного впливу. І це вкрай важливо, бо проблема емоційної насиченості матеріалу на занятті з іноземної мови загалом є дуже актуальною. Робота над віршем проходить такі основні етапи:

- 1) підготовка до першого прослуховування вірша з метою усунення мовних труднощів (на дошці записуються нові слова, незнайомі вирази);
- 2) перше прослуховування вірша;
- 3) самостійне прочитання його студентами;
- 4) перевірка розуміння змісту вірша і обговорення прослуханого;
- 5) аналіз мовних засобів виразності;
- 6) переклад вірша рідною мовою;
- 7) ознайомлення з вже існуючими перекладами вірша;
- 8) підбір прислів'їв, що виражають основну тему та ідею вірша;
- 9) творче домашнє завдання: підготувати свій, по можливості віршований переклад.

Ефективність використання зразків поезії значною мірою залежить від правильно організованої послідовності роботи з ними та підбору вправ, які стимулюють розумову діяльність студентів та сприяють розвитку в них

мотивації. В тексті вірша, як і в кожному продукті предметної діяльності, закладена програма його створення, а отже, його осмислення (переосмислення) у процесі використання. При роботі з поетичним текстом доцільно використовувати особистісно-орієнтовану модель, згідно якої читач розглядається як активний інтерпретатор, активний партнер автора: він не тільки здобуває інформацію з тексту вірша, але й вносить в текст своє власне розуміння.

Розуміння віршованого тексту на занятті можна виразити за допомогою декількох етапів:

1. Розуміння тексту викладачем та розуміння тексту студентом.
2. Розуміння поетичного тексту групою.
3. Результат: нове розуміння тексту викладачем та нове розуміння тексту студентом.

Для того, щоб отримати вказаний результат, система завдань, які виконуються з текстом, повинна бути орієнтована на інтелектуальну діяльність студента й організована з урахуванням основних психологічних закономірностей комунікативної діяльності. Іншими словами, необхідно, щоб особистісно-орієнтовану модель діяльності студентів під час роботи з віршем складала три взаємопов'язані стадії, які відповідають трьом основним фазам діяльності в психології :

I. Створення «поля очікування» за допомогою завдань, що передують читанню вірша (спонукальна-мотиваційна фаза).

II. «Діалог» читача з автором у процесі читання й виконання відповідних завдань (аналітико-синтетична фаза).

III. Особистісна «ідентифікація», тобто осмислення прочитаного за допомогою подальшої інтенсивної мовної та мовленнєвої практики (результативна фаза).

У процесі роботи з поетичним текстом згідно моделі особистісно-орієнтованої діяльності студентів не тільки формується мовна компетенція за рахунок збільшення часу говоріння, зменшення кількості мовних помилок,

розширення словникового запасу учнів, але й відбувається оволодіння уміннями бачити, оцінювати та обговорювати свою власну діяльність з позиції інших членів колективу. Під час обговорення генеруються та відточуються ідеї, виникає відчуття партнерства та підтримки, відбувається взаємозбагачення, здобувається соціальний досвід.

УДК 81'243:005,336.2]:004-051

Л.В. Шмуля

ІНШОМОВНА ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ

Метою і результатом вищої професійної освіти виступає поняття «професійна компетентність», тобто здатність успішно діяти на основі практичного досвіду, умінь і знань при вирішенні завдань професійної діяльності. Професійна компетентність – це здатність фахівця від початку своєї професійної діяльності на рівні визначеного державою стандарту відповідати суспільним вимогам професії завдяки здійсненню ефективної професійної діяльності та показувати належні особистісні якості, мобілізуючи для цього відповідні знання, уміння, навички, емоції, ґрунтуючись на внутрішній мотивації, ставленнях, моральних та етичних цінностях і досвіді, усвідомлюючи обмеження своїх знань та акумулюючи інші ресурси для їх компенсації. Іншомовна професійна компетентність – це сукупність лексичних знань (загальноживаної іноземної термінології та професіоналізмів – слів і мовленнєвих зворотів, характерних для мови фахівців певної галузі), граматичних (необхідних для правильної побудови речень тощо), соціокультурних (особливості світосприйняття, традиції, звичаї, моральні та естетичні цінності різних народів) і власне конкретно професійних знань, умінь і навичок, необхідних для іншомовного спілкування у різних ситуаціях і сферах, які пов'язані з безпосереднім виконанням виробничих завдань та функціональних обов'язків.